

Fylkesmannen i Vest-Agder

Miljøvernnavdelingen

Saksbehandler: Vibeke Wold Sunde
Tlf.: 38 17 66 82

Deres ref.: 200601042
Vår ref.: 2007/6790

Vår dato: 06.03.2008
Arkivkode: 420.0

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
Oslo

Uttalelse til utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming

Vi viser til oversendelsen av utkast til rikspolitiske retningslinjer for universell utforming til høring den 06.12.07.

Vi har lenge etterlyst klarere føringer på hvordan universell utforming skal sikres i planarbeidet, vi setter derfor stor pris på at det nå kommer rikspolitiske retningslinjer for universell utforming. Fra før av har vi rundskriv *T-5/99-B Tilgjengelighet for alle*. Det står i høringsbrevet at formålet med retningslinjene er blant annet å sikre at planleggingen bidrar til en utvikling mot et stadig mer universelt utformet samfunn. Dette er et godt formål, men etter å ha lest forslaget til RPR og sammenlignet med rundskrivet er vi litt usikre på hvor mye nytt retningslinjene bidrar med.

Punkt 1 og 2 i retningslinjene er greie og klargjør på en god måte målet med de rikspolitiske retningslinjene.

Punkt 3 b) Står det at: *"Fylkesmannen skal, i samråd med fylkeskommunen, gi veiledning, uttalelser..."* Vi ser dette er en videreføring av det som står i rundskrivet, men tolker man setningen direkte betyr det at Fylkesmannen og fylkeskommunen skal samkjøre en hver uttalelse til for eksempel reguleringsplaner. Dette vil være veldig tungvint og vi foreslår derfor at den endres til *"Fylkesmannen og fylkeskommunen skal gi veiledning..."*

I punkt 4. Krav til den kommunale prosessen står det i a) og b) henholdsvis at kommunen skal vurdere tilgjengelighetssituasjonen og vurdere behovet for å utforme særskilte retningslinjer. Begrepet "vurdere" er lite konkret og det er vanskelig å vurdere når noe er vurdert godt nok. I praksis vil det da kun bli aktuelt å vurdere innsigelse dersom universell utforming ikke er vurdert i det hele tatt. Det vil si at situasjonen ikke endres noe i forhold til slik det er i dag. Det hadde vært ønskelig med en bestemmelse som sa noe om kvaliteten på kommunens vurdering. Dette kan eksempelvis gjøres ved å revidere punkt 4 d) til: *"Sikre at de vurderinger som er gjort i henhold til punktene a-c er forsvarlige og basert på oppdatert fagkunnskap. Vurderingene må dokumenteres."*

Videre er det i punkt 5 ramset opp en rekke punkter som skal etterstrebes i all planlegging. Det å skulle vurdere om noe er etterstrebet eller ikke kan være vanskelig. Det bør isteden stilles konkrete og absolutte krav. Kravene til fysisk utforming beskriver kun utearealer. Det bør også inngå krav til universell utforming innvendig. Det hjelper lite om en har en plan som sikrer universell utforming ute hvis ikke en kan sikre at folk kommer seg inn og kan bruke byggene. I årets første utgave av planjuss står det at miljøverndepartementet tolker plan- og

bygningsloven § 26 dit hen at det ikke er mulig å ha reguleringsbestemmelser som regulerer innvendig utforming av bygg. Det betyr at det ikke er mulig å ha reguleringsbestemmelser som: *70 % av leilighetene skal være utformet etter prinsipp om universell utforming.* Det er mange kommuner som benytter slike bestemmelser i dag, og vi har sett på det som bra. Departementet bør vurdere å endre plan- og bygningsloven slik at det lovlig kan gis bestemmelser om at en viss prosentandel av leilighetene må være utformet etter prinsippene om universell utforming. Dette bør gjøres i forbindelse med forslag til ny plan- og bygningslov (ot.prp. nr. 32(2007-2008))

Punkt 5 c) bør endres slik at følgende tas med i siste setning: *"Belastninger for personer med astma og allergi skal unngås i størst mulig grad."*

Fylkesmannens mulighet til å bidra til at planen sikrer universell utforming er slik vi ser det ikke utvidet ut i fra de føringene som ligger i forslag til rikspolitiske retningslinjer.

Arne Kjell Brunnes (e.f.)
plankoordinator

Vibeke Wold Sunde
overingeniør